

Filozofia oświecenia

1. Najbardziej znany filozof oświecenia to Kartezjusz. Rene Descartes - nazywany ojcem nowożytnej filozofii.

Za cóż się dotychczas uważałem? Oczywiście za człowieka, lecz czym jest człowiek? Tak: to myślenie. Ono jedno nie daje się ode mnie oddzielić. Ja jestem, ja istnieje. To jest pewne. Jak długo? Oczywiście jak długo myślę.

Czymże więc jestem? Rzeczą myślącą. Ale co to jest? Jest to rzecz, która wątpi, pojmuję, twierdzi, przeczy, chce, nie chce, a także wyobraża sobie i czyje.

Prawda „myślę więc jestem” była tak niezachwiana i pewna, że wszelkie najbardziej dziwaczne przypuszczenia sceptyków nie zdołały jej zachwiać, uznałem bez obawy błędu, że mogę ją przyjąć jako pierwszą zasadę filozofii, której poszukiwałem.

2. Drugim wielkim filozofem oświecenia był John Locke. Kartezjusz był Francuzem, Locke - Anglikiem. Nic dziwnego, że filozof miał inny pomysł na zgłębienie natury człowieka.

Założmy zatem, że umysł jest czystą kartą (tabula rasa), że nie ma on idei. Jak dochodzi do tego, że je zdobywa? Skąd ten ogromny zapas obrazów, niemal nieskończenie różnorodnych, którymi nieustannie czynna, nieograniczona wyobraźnia ludzka zapełnia umysł? Skąd bierze się w umyśle cały materiał dla rozumu i wiedzy? Odpowiadam na to jednym słowem: z doświadczenia.

3. We Francji Monteskiusz krytykował francuski absolutyzm. To on stworzył ideę trójpodziału władzy.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Kiedy w jednej i tej samej osobie władza prawodawcza zespolona jest z wykonawczą, nie ma wolności; ponieważ można się lękać, aby ten sam monarcha albo ten sam senat nie stanowił tyrańskich praw, które będzie tyrańsko wykonywał. Nie ma również wolności, jeśli władza sądowa nie jest oddzielona od prawodawczej i wykonawczej. Gdyby była połączona z władzą prawodawczą, władza nad życiem i wolnością obywateli była by dowolna: sędzia bowiem byłby prawodawcą.

4. Adam Smith dał podwaliny teorii kapitalizmu.

Nie od przychylności rzeźnika, piwowara czy piekarza oczekujemy naszego obiadu, lecz od ich dbałości o własny interes.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl